

Cent. era
Regională
Moldoava-Dună

NUMĂRUL 1027

ALBINA

ANUL 70
SERIA II
31 AUGUST 1967
8 PAGINI
25 BANI

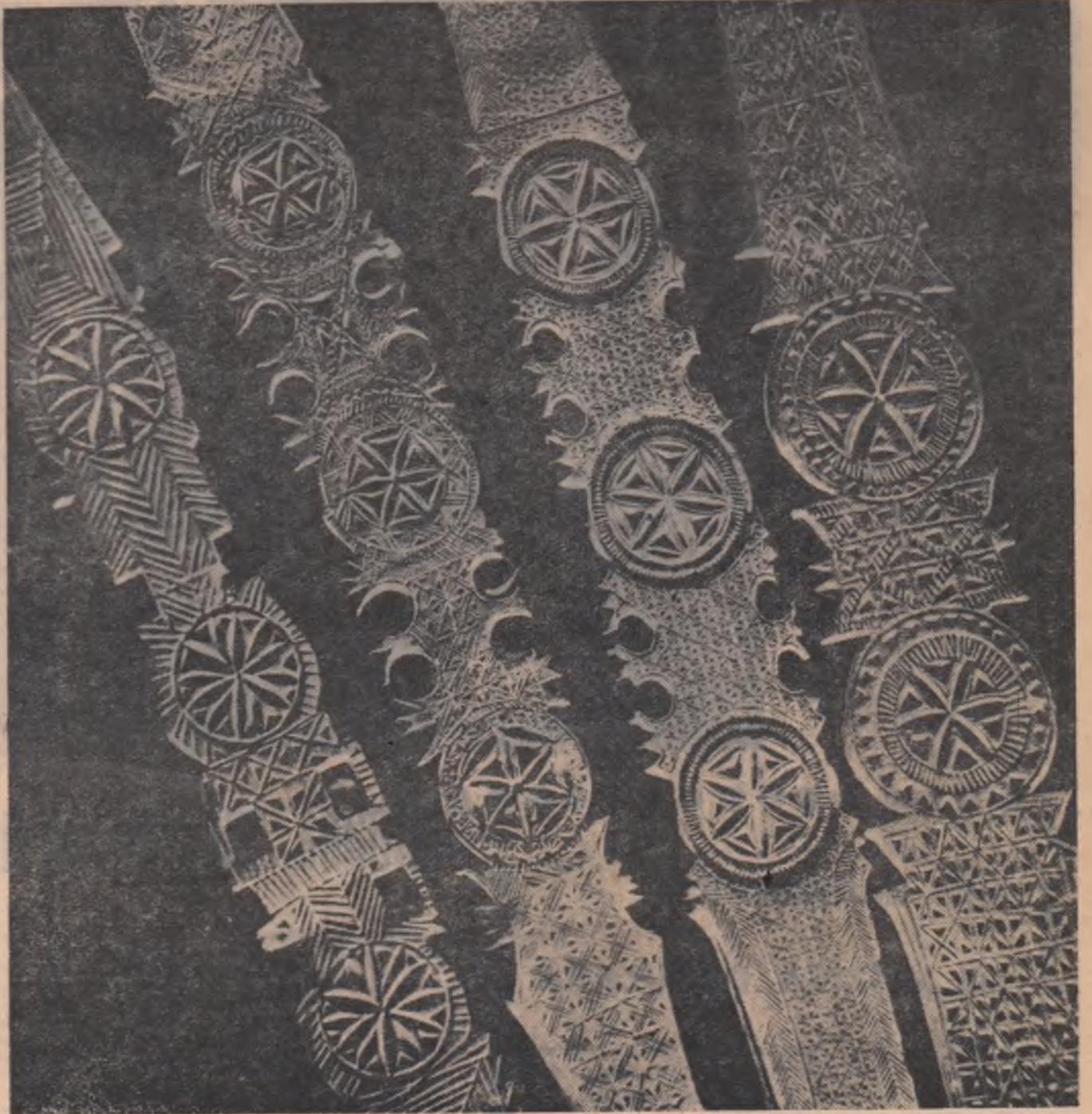
Revistă săptăminală a Asezămintelor culturale

Rețeaua unităților culturale din regiunea Suceava cuprinde și un număr de 13 muzee, în care etnografiei și artei populare le este destinat spațiul cel mai larg. Nimic mai firesc într-o zonă folclorică atât de bogată, ai cărei trăitori s-au dovedit, de-a lungul veacurilor, prin modul de viață și cultura lor, făurari iscusiți de util și frumos.

Vizitatorului i se înfățișează deci un vast material de interes documentar și artistic, orînduit în colecții de o valoare inestimabilă și care fac să-ți vibreze cele mai tainice corzi ale inimii. Un exemplu din multele ce se pot da: înțînirea la muzeul Rădăuți cu ceramica neagră, bimilenară de Marginea și cu strămoșul ei neîndoielnic, ulcica dacică de cult, piesă unicat, desăvirșită ca formă și simplitate, mesaj bătut în lut ars și lăsat nouă de către strămoși ca hrisov al continuității pe acest pămînt și al transiterii harului din generație în generație.

Păstrarea moștenirii etnografice și de artă populară este nu numai un act de cultură, ci și o îndatorire patriotică. Cine ține la satul său, cine vrea să ajute la descoperirea de noi date pentru o istorie a locului natal, pătînică din marele trup al țării, nu poate lăsa să se piardă nimic din ceea ce vorbește despre obiceiurile, meșteșugurile și artele înaintașilor. Oamenii din Țara de Sus, poate mai mult decît în alte locuri, au înțeles acest lucru și specialiștii semnalează cu bucurie apariția tot mai multor muzeografi amatori. Așa se face că în regiunea Suceava, alături de muzeele mari și de cele care funcționează pe lingă casele de cultură, și-au deschis porțile o seamă de mici muzee sătești. Printre cele mai tinere de acest fel, amintim muzeul căminului cultural din comuna Botuș, raionul Cimpulung Moldovenesc.

Orînduit în două încăperi, de-a dreapta și de-a stînga holului mare al căminului, muzeul de etnografie și artă populară Botuș a fost inaugurat în octombrie 1966. Toamna care bate la ușă îl va prileji deci înțînă aniversare. Un muzeu foarte tinăr, dar tot atît de cunoscut. La intrarea lui opresc mașini cu turiști din țări depărtate. Drumul nu este încă asfaltat, străînii și-ar putea alege itinerarii mai comode, totuși nu pregeță să vină aici. Ce îi atrage la Botuș? Valoarea excepțională a micului muzeu cu aproximativ 300 de exponate. Fiecare obiect, fără exagerare, poate fi model pentru crearea de proiecte și prototipurile de multiplicat în secțiile artistice ale cooperației meșteșugărești. Fiecare obiect dovedește bunul gust al creatorului popular, stăpînirea legilor artei decorative, compoziției, geometriei volumelor în spațiu, împletite cu preocuparea pentru funcționalitate, într-un cuvînt măiestrie în îngemănarea frumosului și utilului, în realizarea de obiecte

Din comorile artei populare

Furci de tors

PĂSTRĂTORI DE FRUMOS

care să folosească și să încinte.

Total original, frumos și echilibrat. Tiparele de caș, cupele, scatele, lingurile, furculițele, ciopliturile în lemn dintr-o bucată, apoi bundițele, cingătorile, cusăturile și alțițele în modele vechi de un veac și jumătate, ca și ouăle închistrite (încondeiate) — iată ce vin să vadă și să achiziționeze de la Botuș muzeografil și folcloriștii englezi, francezi sau din alte părți. Botușul este acum un punct notat pe hărțile multor turiști și un nume prezent în tot mai multe muzee ale lumii. Inițiativa cadrelor didactice din Botuș și a directorului de cămin Filon Lucău de a organiza acest muzeu, cu ajutorul cercului micilor folcloriști din școală, a fost încununată astfel de un succes deosebit și care le face cinste.

Pilduitoare este și osirdia

țăranelui cooperator Toader Hrib, în vîrstă de 70 de ani, din comuna Arbore, raionul Rădăuți, care, de-a lungul vieții sale, citind vrafuri de cărți cu seta autodidactului și ajungînd a îndrăgi cu osebire istoria, arheologia și etnografia a strîns treptat sute de lucruri vechi, atît din satul natal cit și din împrejurimi, și și-a transformat jumătate din casă în muzeu — „să rămîie și la alte generații”, cum a scris el pe o etichetă. Găsești aici lăzi de zestre vechi de o jumătate de mileniu, care cine știe pe unde s-ar fi pierdut de nu le-ar fi luat sub ocrotire mîna grijulie a lui Toader Hrib. Îți încîntă privirea o colecție de ceramică de Marginea, veche de două veacuri, neagră și nelustruită, cum o făceau înaintașii, de toate formele și volumele, de la ulciorul de stîlînă și de lapte,

pină la pînteoasa oală în care incap o mie de sarmale și care este totuși de o grație remarcabilă, încît te întrebi de ce din atîtea modele autentice actualul centru meșteșugăresc al UCECOM a preluat numai cîteva și se îndepărtează tot mai mult de originale?

Se mai găsesc în muzeul lui Hrib felurite unelte și obiecte țărănești, lemnărie sculptată, icoane pictate pe lemn, numismatică, documente privind faptele neînfricatului haiduc Darie, pe care rapsozii populari de astăzi îl cîntă în balade. La îndemina vizitatorului se află și o monografie a comunei Arbore, scrisă bineînțeles tot de Toader Hrib, ca și un scurl istoric al muzeului, consemnat de dînsul într-o condică a-nume.

Se știe că în comuna Arbore

se înalță una dintre cele cinci biserici bucovinene acoperite cu picturi pe dinafară și a-nume ctitoria lui Luca Arbore (1503). Nu e zi în care celebrul monument să nu fie vizitat de turiști și, desigur, ca aceștia să nu treacă și pe la muzeul lui Toader Hrib.

Asemenea muzee sătești, ca cele din Botuș și Arbore, păstrătoare de frumos, ajută nu numai la cunoașterea comorilor artei populare, dar și la continuarea și înnoirea tradițiilor de artă ale neamului. Ele sînt adevărate școli pentru creatorii populari și artiștii decoratori, avanposturi ale ofensivei împotriva prostului gust, contrafacerii, denaturării și improvizăției în domeniul producției artistice. La asemenea muzee ne ducem ca la o fîntînă veșnic vie.

NICOLAE CULCEA

În ultimele șase luni, pe adresa brigăzilor științifice din Toplița au sosit 369 de întrebări. Ele au fost trimise de sătenii din așezările de cimpie din Vătava, Sârmaș, Rușii-Munți, ca și de la exploatarea forestiere de pe crestele munților din Valea-Corbului, Huruba, Gudea-Mică și din alte localități.

pot dirija prin unde sateliții? Alții întreabă de mezonii și de alte particule ale atomului, sau cum se pot înlocui în timpul operațiilor organe vii cu organe artificiale din materiale plastice, ce asemănări există între aceste materii? Dintre cei 32 de intelectuali, membri ai brigăzilor științifice, sînt unii cu o activitate

profesorului de fizico-matematici Ion Platon, care de peste un deceniu vin cu brigada în mijlocul sătenilor să aducă răspunsul științei la întrebările lor. De la acești „veterani”, inimoși și pasionați răspinditori ai științei, au învățat și intelectuali mai tineri, ca profesorul de istorie Mihai Truță,

Una din cele patru brigăzi științifice vizitează cu osebire exploatarea forestiere. Ea este încadrată, pe lângă profesori de diferite discipline, cu ingineri forestieri și alți specialiști, cunoscători ai problemelor tehnice și economice, ale exploatării și prelucrării lemnului. De multe ori, la gurile de exploatare din Valea Corbului din Huruba și alte localități, brigada științifică și muncitorii discută și probleme economice și profesionale legate de activitatea tăietorilor de lemne.

Într-un domeniu deosebit de esențial însă activitatea brigăzilor din raionul Toplița este încă deficitară. E vorba de ilustrarea expunerilor, a răspunsurilor cu materiale intuitive. Sînt destul de rare cazurile cînd se folosesc proiecții, planșe sau alte materia-

le ajutătoare. Anul trecut, profesoara Magua Moraru, membră a uneia din brigăzile științifice, a prezentat sătenilor din Lunca-Bradului un ciclu de experiențe chimice mult apreciate. Asemenea experiențe s-au făcut și la Hodșa și Subcetate de către profesoarele Maria Urzica și Gbizela Iacob. Anul acesta însă, procedul a fost, din păcate, abandonat.

Măsurile luate în ultima vreme de a înzestra brigăzile științifice cu unele materiale (aparate proiectie Diascol ș.a.) și dorința de a folosi în măsură mai mare planșe și schițe legate de întrebările sătenilor, vor îmbunătăți activitatea desfășurată de către cei 32 de intelectuali, membri ai brigăzilor științifice din Toplița.

I. RADU

SĂTENII ÎNTREABĂ...

369 de întrebări! Cifra poate fi impresionantă ca atare, dar dincolo de aspectul cantitativ, ea ne oferă o imagine concludentă a interesului crescînd al sătenilor pentru problemele cele mai variate ale științei. Întrebările adresate intelectualilor cuprind domenii, cu cîteva ani în urmă, mai rare sau cu desăvîrșire absente pe agenda brigăzilor. Pe lângă cele frecvent prezente în dialogul brigăzilor științifice cu sătenii — originea vieții și apariția omului pe pămînt, zborurile cosmice, somnul și visele etc. — întîlnim acum întrebări care oglindesc pe de parte lărgirea surselor de informații științifice la sate (televizor colecția de broșuri Orizonturi, Cunoștințe folositoare etc.) iar pe de altă parte interesul sătenilor pentru o gamă mai largă de probleme precum și tendința de a le cunoaște mai în profunzime.

Așa, bunăoară, cîteva săteni din comuna Vătava roagă pe membrii brigăzii să le explice Ce este în fond lumina? De ce nu este posibilă o viteză mai mare decît viteza luminii? Cineva din Sârmaș întreabă Ce este laserul? Un țaran din Rușii-Munți roagă să i se explice Cum se pot transmite imagini în culori pe micul ecran? Lucrătorii de la gura de exploatare forestieră din Valea-Corbului sînt curioși să cunoască Cum se

indelongată, cunoscute, apreciați și mult solicitați de țărani. În oricare așezare a raionului poți auzi numai cuvinte de laudă la adresa ju-

profesorul de fizică Ioan Konnerth, profesorul de naturale Pamfil Lupu și alții, arta de a purta un dialog pe teme științifice cu satul.

NOI IMPRIMĂRI

DE MUZICĂ POPULARĂ

Printre cele trei noi înregistrări de muzică populară românească pe care Electrecord ni le-a oferit zilele acestea, un loc cu totul deosebit îl ocupă discul (EPE-0281) care sub titlul Muzică populară transilvăneană încearcă să ne pună la îndemînă prin intermediul a 14 piese, de cele mai diferite genuri, un cîmpei din suita de creații de unică valoare artistică a folclorului transilvănean.

În peisajul muzical popular românesc creația transilvăneană ocupă într-adevăr, prin valorile ei artistice, un loc cu totul aparte, rămînînd un izvor permanent de frumusețe artistică.

Trăsăturile caracteristice ale muzicii populare transilvănene vin să confirme, alături de alte documente aparținînd istoriei culturii materiale, unitatea poporului român, permanența sa pe aceste plaiuri, autenticitatea milenarelor sale valori artistice.

Între cele 14 piese îngemănate pe acest disc (în general cîntece lirice și cîntece vocale de joc) există numeroase asemănări care vădesc bogăția melodiilor, adîncimea expresivității lor.

Diverse formații artistice profesioniste și de amatori tălmăcesc o vastă gamă de piese printre care remarcăm celebrul cîntec liric Mureș Mureș apă dulce, remarcabila melodie de joc M-am suit în dealul Clujului, un neuitat cîntec de dragoste bănățean Voi feciori cînd vă-nșurați, o melodie atît de deosebită prin ornamentațiile ei cum ar fi cea intitulată Mult mă-ntreabă iedera, un cîntec de neuitat Zis-a mama către mine, cunoscute melodii transilvănene sau bănățene ca După mure, Cîtu-i Mureșul de mare, Luceafăr de lîngă lună, Cît a fost vara de lungă și Și-am plecat cu coasa nouă.

Alături de aceste piese de artă populară transilvăneană, casa de discuri Electrecord a mai difuzat în ultimul timp o microantologie închinată cîntărețului Simion Pop (care interpretează printre altele Cine a făcut cîntecul și Drag mi-e jocul someșan) și un disc cuprinzînd 5 piese (printre ele cunoscutele Joc din Sadova și Bătrîneasca lui Frunză), în interpretarea orchestrei Ansamblului Ciprian Porumbescu din Suceava dirijată de George Sirbu.

I. SAVA

Colibaba, meșter al lutului și smaltului

Ceramica, sau olăritul, cum îi spun țararii noștri, este o artă și un meșteșug a cărui vechime se pierde în negura timpului. De-a lungul veacurilor, meșteri anonimi, care de mult sînt ei înșiși „oale și ulcele”, au înflorit cu culoare și desene, au dat forme pline de zveltețe și armonie străchinilor și blidelor, ulcelelor de vin și ulcioarelor, iar azi urmașii lor, la fel de pricepuți, îi continuă cu același talent. În peste 150 de sate din țara noastră, olăritul este și acum un meșteșug la loc de cinste care își are meșterii lui renumiți.

Unul dintre acești meșteri, care prin arta lui s-a ridicat deasupra multora și a cărui faimă s-a dus departe de fruntăriile regiunii lui și chiar ale țării prin minunatele podobe ieșite din mîna sa, este bătrînul olar Constantin Colibaba din Rădăuți Sucevei. Vechi centru de ceramică, Rădăuții, ctitorie a lui Alexandru cel Bun, și-a avut în trecut vremurile sale de glorie, dint o ceramică de mare frumusețe, poate cea mai frumoasă din Moldova, exceptînd pe cea neagră de la Marginea, cu meșteri renumiți. Astăzi, mai puțin practicat, olăritul la Rădăuți își are drept cel mai autentic reprezentant pe „Moș Colibaba” cum îi spun vecinii și cei care-l cunosc pe el și arta lui. Trăiește și lucrează modest și singur într-o căsuță pe strada Lungă la nr. 8. Și multe din străchinile, blidele, talerele, ulcioarele și ploștile ieșite din mîna lui au luat drumul unor mari magazine de artizanat, al unor muzee și colecții. Strălucesc în casele multor cunoscători și prețuitori ai artei noastre populare.

Am intrat în atelierul meșterului după ce îi cunoscusem, cu mult înainte, arta sa. Un atelier obișnuit în aparență,

vechiul atelier al olarilor români, cu roata și lavița, cu unelte, puține dar de-ajuns pentru a izvedi frumuseți, cu polițe și mai ales cu multe vase, de toate felurile, de toate mărimile, unele gata arse, altele la uscat, altele bune de „încondeiat”. Dar ceea ce te atrage de prima dată cînd pășești pragul atelierului este stăpînul lui. Încerci pe deplin sentimentul că te afli în fața unui adevărat „meșter” cu tot ce implică acest cuvînt: stăpînire a meșteșugului, înțelepciune și modestie, o inimă larg deschisă, acea ospitalitate și politețe a moldoveanului. Cu vorba-i plină de umor, bătrînul meșter îți spune mai puțin despre el și mai mult despre meșteșugul olăritului pe care îl șue și îl practică fără contenire, cu stînguința și dorința de continuă autodepășire, de aproape jumătate de veac.

A deprins meșteșugul de mic copil, de la bunicul său și de atunci nu l-a mai părăsit. Cu statornică dragoste și dăruire a autenticilor creatori el l-a transformat în artă, ajungînd astfel unul dintre meșterii vestiți ai Bucovinei.

Continuînd vechea și autentică tradiție a ceramicii locale, meșterul face poate singurul acele străchini mici de Rădăuți, de o finețe de jucărie, cu „pene de păun” pe fondul brun. Apoi, acele talere cu două torți, unde pe fondul verde crud al smaltului sînt încondeiate flori albe de nalbă și garoafe. Și acele ulcioare mici, de alb-sidefiu, cu desene în verde și brun, ploștile de ceramică cu desenele lor vesele și multe altele. Dar mai cu seamă trebuie să pomenim că astăzi el este singurul meșter din țară care

mai face așa-zisa ceramică de Kutty, ceramică cu decor zgrăit, folosind numai două, trei culori — albul, verdele, galbenul — și totodată motive antropomorfe pentru decorarea vaselor. E o ceramică de mare și subtilă frumusețe, cu căutare și pe care nu puțini din noi am admirat-o în vitrinele magazinelor Fondului plastic. Dovedindu-și măiestria, C. Colibaba nu s-a mulțumit să continue a reda pe vasele sale vechile motive decorative tradiționale, ci a născocit altele noi, fermecătoare în grația, umorul și umerii naivitatea lor. Pe un șir de talere, a zugrăvit cu un umor de mare savoare scene din „Punguța cu doi bani” sau din alte povești și snoave populare. Cu adîncă dragoste a moldoveanului pentru cel ce a fost: „Ștefan, Ștefan Domn cel Mare / Seaman pe lume nu are” el i-a zugrăvit chipul pe cîteva talere, cu o uimitoare veridicitate și stilizare proprie ceramicii, așa cum poate l-a văzut pe pătrahul de la Putna.

Rămii fermecat de ceea ce vezi în atelierul lui Colibaba și în fața frumuseților pe care îți le oferă, pe nimica toată, acest meșter cu părul alb și inima tînără, faci gestul firesc al plecaciunii de fiu și-ți vine să sîruți dreapta lui de bătrîn înțelept. Iar cînd, în amurgul zilei, îi părăsești casa, duci cu tine ca pe daruri de preț cîteva bijuterii ale lutului și iscusinței omenești, care în casa ta îți vor dăruia soare și frumusețe și îți vor păstra, nu ca pe o amintire ci ca pe o prezență vie, pe iscusitul meșter din Rădăuți.

ION TĂTARU

La G.A.S. Panciu se prevede o recoltă bogată de struguri

PE TEME ECONOMICE

O întinim înscrisă în planul de producție al cooperativei agricole, în registre și tabele de evidență, în carnetele brigadierilor, șefilor de ferme sau de echipă și, fapt imbucurător, o găsim adesea riguros calculată în carnetul fiecărui membru cooperativ. Se poate spune că ziua-muncă este subiectul cel mai discutat și nu întâmplător. De ea se leaga nemijlocit întreaga activitate de producție a cooperativei; de modul cum e folosită depinde în mare măsură soarta producției, a venitului total, după cum de felul în care este gospodărită depinde dacă retribuirea (valoarea) unei zile-muncă este mai mare sau mai mică. Or, se știe că o retribuire corespunzătoare a cooperativilor îi determină să participe cu regularitate la muncă.

Apresiasi muncii depuse de membrii cooperativilor la executarea diferitelor lucrări se face pe baza normelor stabilite de fiecare cooperativă agricolă și prețuirea acestora în zile-muncă. Folosirea de norme cu nivel prea scăzut, care se depășesc ușor, înseamnă o măsurare greșită a cantității de muncă depusă de cooperativ, ceea ce duce la un consum de zile-muncă peste nevoile reale ale producției și la micșorarea retribuirii pentru o zi-muncă. La cooperativa agricolă Tansa, din regiunea Iași, spre exemplu, majoritatea normelor stabilite în ultimii ani (1965—1966) au fost la limita inferioară sau chiar sub această limită a normelor orientative; la plantat cartofi după plug s-a stabilit 0,3 ha față de 0,7—0,8 ha cit recomanda normativul; la prășit cu sapa porumb și floarea soarelui, s-au aprobat 0,07 ha față de prevederea normativului, de 0,9—0,12 ha, iar la prășit cu prășitoarea cu tracțiune animală, 0,9—1,20 ha, față de 1,80—2,0 ha etc. Din cauza nivelului scăzut al normelor, membrii cooperativilor li s-au calculat anual cu 50—70 mii zile-muncă mai mult decât ar fi fost necesar pe baza unor norme de muncă reale, ceea ce a contribuit la scăderea retribuirii la zi-muncă. Nivelul prea ridicat al normelor este de asemenea dăunător.

Majorările de norme trebuie făcute cu multă atenție, fiindu-se seama de realizările anilor precedenți și numai după ce în prealabil s-a făcut un număr de cronometrări pentru lucrările respective.

Pe lângă stabilirea corectă a normelor de muncă, folosirea rațională a zilelor-muncă mai presupune executarea tuturor lucrărilor necesare procesului de producție. „Economii” de zile-muncă pe seama neexecutării unor lu-

crări nu-și au rostul, ele păgubesc. Pentru executarea lucrărilor care duc la sporirea producției, depășirea volumului de zile-muncă planificat, nu înseamnă risipă. A fost oare justificată depășirea, în 1966 cu circa 7000 zile-muncă a planului la cultura porumbului în C.A.P. Gherăseni, raionul Buzău? A fost justificată pentru că lucrările executate peste plan au dus la un spor de recoltă de 1186 kg la hectar, revenind, în acest fel, 13 zile-muncă pentru tona de porumb, față de 17 zile-muncă/tonă planificată. Nu este justificată însă depășirea planului de zile-muncă la cultura sfeclii de zahăr în cooperativa agricolă Peciu Nou, raionul Timișoara, unde în 1965, datorită nerealizării producției planificate, consumul la tonă a fost cu două zile-muncă peste prevederile planului.

Apresiasi economiilor de zile-muncă față de plan trebuie făcută în mod diferențiat, ca și în cazul depă-

șurii cooperative, care retribuesc îngrijitorii cu un număr fix de zile-muncă, indiferent de rezultate.

Un alt aspect al gospodăririi zilelor-muncă este direcția în care sînt ele folosite. După cum s-a subliniat mai sus, utilizarea zilelor-muncă trebuie făcută în primul rînd în scopul sporirii producției. Se întâmplă însă și altfel. C.A.P. Arduș din raionul Satu-Mare, spre exemplu, a consumat un mare număr de zile-muncă în anii trecuți executînd lucrări pentru diferiți cetățeni; cooperativii care le-au executat, au fost retribuiți cu zile-muncă. Cooperativă însă a încasat costul lucrărilor de la beneficiari, realizînd astfel important venitul băneștii. O astfel de orientare este bună. Unele cooperative însă, ca cea din Lehliu, regiunea București, Moldoveni, regiunea Bacău, Ariniș, regiunea Maramureș ș.a. au folosit în anii trecuți un număr însemnat de zile-muncă pentru prestarea unor lucrări de

șirilor. Astfel, pot fi numite economii de zile-muncă cele care rezultă dintr-o mai bună organizare a muncii, din stabilirea justă a normelor și nu din neexecutarea unor lucrări agricole necesare. În 1966, la C.A.P. Smeeni, raionul Buzău, s-au cheltuit la cultura porumbului 46 zile-muncă la hectar față de 53 zile-muncă planificate, în timp ce producția a fost cu 300 kg la hectar peste cea planificată. Aici se poate vorbi de economii de zile-muncă. Nu același lucru se poate spune despre unele „economii” realizate, de pildă, la C.A.P. Panciu, regiunea Galați, în 1965, pe seama neexecutării unor lucrări necesare, fapt care a dus la nerealizarea producției planificate la anumite culturi.

Un rol însemnat la folosirea chibzuită a zilelor-muncă îl are modul de retribuire a îngrijitorilor de animale. Cea mai mare parte a cooperativelor agricole retribuesc cooperativii care lucrează în acest sector, în funcție de numărul de animale îngrijite și după producția obținută. Greșit procedează

folos obștesc, pentru efectuarea de transporturi gratuite pentru diverse instituții etc., pe care le-au înregistrat la „alte munci”. Firește că un astfel de procedeu duce la pierderi.

O condiție de bază pentru gospodărirea rațională a zilelor-muncă este justa dimensionare a aparatului de conducere și administrație din cooperativele agricole, pe măsura nevoilor lor reale, respectînd recomandările Uniunii Naționale a cooperativei agricole.

Rezultă așadar din cele arătate că folosirea rațională a zilelor-muncă este pe deplin și ușor realizabilă, dacă există o cifră de mică preocupare în această direcție. Nu trebuie uitat niciodată că principala într-o cooperativă nu este realizarea unui număr mare de zile-muncă, ci o retribuire (valoare) cât mai mare a acestor importante unități de măsură a activității și a veniturilor cooperativei.

Ing. C. LUȚAȘ
din Secția economică agrară
a I.C.C.A.

ÎNSEMĂRI

din regiunea
Brașov

O NOUĂ DESCOPERIRE LA OZUN

Omul este mereu în căutare de metode noi pentru ca munca să-i fie mai ușoară, mai plăcută și viața mai fericită. Unii se descurcă mai greu, alții, mai înzestrați, ajung la descoperiri uluitoare. Așa s-au petrecut lucrurile la cooperativa agricolă din Ozun, raionul Sf. Gheorghe. Toată lumea știe că laptele se mulge de la vaci, că o anumită cantitate din prețiosul produs e rezervată viștelor, beneficiari de drept și de fapt Cantitatea ce rămîne revine C.A.P.-ului. Ea este mai mare sau mai mică după cum e și îngrijirea. Și se mai știe că plata mulgătorilor se face tot în funcție de cantitatea de lapte mulș. Așa se știa și la Ozun pînă în clipa cînd cineva a descoperit că se poate lua în calcul, la ziua-muncă pentru îngrijitori și laptele supt de vișei. Dacă ar putea vorbi sărmanii.

Dar descoperirea de la Ozun a fost la rîndul ei descoperită de către organele de control. Ce va urma e lesne de înțeles.

PERFORMANȚE

Deoarece datele pe regiune nu sînt centralizate, încă nu se știe dacă ferma agricolă de stat din Hărman va obține o producție record. Deocamdată singurul indiciu care se pare că va duce la realizarea unei astfel de performanțe este numărul bătașilor și al isprăvilor acestora, consemnate la comisa de împărțire a sfatului popular local. Ferma dispune de adevărați campioni ca: Petre Haret, vechi client al tribunalului, avînd la activul său, în doi ani, șapte procese; Ioan Călin, care după numărul pedepselor ocupă locul doi, urmează Ilie Radu, Zaharia Ceicu și alții.

Ferma de stat din Hărman dispune însă de un colectiv de muncitori și tehnicieni cu care s-ar mindri oricare unitate. Cetățenii Hărmanului le adresează acestora pe această cale întrebarea: Pe cînd ofensiva împotriva lipsei de bun simț a celor de teapa lui Petre și compania?

„EXPERIENȚE” PE COBAI

Cobaii sînt viețuitoare destinate experiențelor medicale. Datorită acestor experiențe au putut fi descoperite cauzele multor boli, salvîndu-se de-a lungul deceniilor multe mii de vieți omenești. De aceea creșterea și livrarea cobailor este privită ca o îndeletnicire de mare folos cercetărilor științifice. Din prea mare interes pentru aceste viețuitoare casierul cooperativei agricole din Drăușeni, raionul Rupea, a ținut cu tot dinadinsul să facă și el o experiență, la care a lucrat timp destul de îndelungat. Metoda folosită de el a constat în imborderarea fictivă pe numele a diferiți cetățeni a întregii producții de tineret cobai din cooperativa agricolă. Mai întîi s-a ales cu importanță sume de bani. Continuîndu-și cercetările s-a ales și cu o surpriză, deloc plăcută, De data aceasta din partea organelor de control.

Acum stă și meditează. Cine l-a pus să facă experiențe?

În acel an secerișul începu tot după legile agrotehnice nescrise ale satului, adică îndată după Sin-Petru, cu toate că după părerea specialiștilor de la raion griul era deja copt și trebuia secerat puțin verde, să nu se scuture. Oamenii însă rămăseră la a lor, deși cădeau și ei de acord că așa e, se cam scutură el... Și nu mai adăugau și restul gândirii, limpede însă și fără cuvinte, și completat în cele din urmă și cu glas tare, îndată după ce activiștii și agronomul se îndepărtau de poarta lor unde veniseră să-l prelucraze, adică lasă să se scuture, ce atîta grijă pe voi că se pierde acolo un dublu de griu la cinci pogoane, mănincă și păsările cerului, ele nu trebuie să mănince, să trîiască și ele, numai voi vreți să trăiți? Ele tot sînt bune la ceva, curăță pămîntul de gînganii, dar voi la ce sinteti buni? Luați lefuri degeaba să bateți drumul pe la porțile oamenilor, păcat de încălțăminte. Și în afară de toate astea, pămîntul e al nostru, așa că mai duceți-vă și dracului pînă una alta, îl secerăm noi cînd credem noi de cuviință, după agronomia noastră proprie.

În curtea lui Moromete căruța aștepta cu oiștea spre drum, era răcoare, lucețărul strălucea pe cer. Era ora somnului cel mai dulce, cel mai adînc și mai odihnitor, cînd oboseala care doborăra ființa omului seara, e dată afară de respirația lui profundă și totală, rară și regulată. Iar această moarte care nu sperie pe nimeni începe, odată cu subțierea cerului și cu sporirea limpezimii stelelor, să-și subțieze și ea stratul ei gros de întuneric și omul să pornească în zboruri cu neputință de realizat în viața lui trează, și să-și atingă dorinți neimplinite, să-și vindece răni care îl dor, corpul începe

să geamă, brațele izbesc pe cel de alături peste față într-o răsucire violentă, din pieptul unuia iese chiar un suierat vesel, un ris singuratic care răzbate din lumea lui tainică. Cei în vîrstă nu mai au însă somn lung. Griile unei vieți s-au lipit prea tare de ei și odihna lor e mai scurtă.

Cu toate acestea un băiat de vreo cincisprezece ani îl trezi în dimineața aceasta pe Moromete. Intră ușor în curtea tăcută, se urcă pe scara pridvorului și se opri în dreptul căpățiului lui. Ilinca și Niculae dormeau în casă cu ferestrele deschise. Era desculț

proape poruncitor. Scoal în sus și hai la secerere.

— Ce vorbești, mă! zise Moromete. La care secerere?

— Hai la deal la secerere, zise băiatul ca un surd, sau ca și cînd s-ar fi adresat unui infirm la minte, căruia trebuie să-i repeți aceleași cuvinte de două-trei ori ca să le poată înțelege.

— Da' ce, zise Moromete minunîndu-se, terminași tu la tine de secerere și veniși la mine că nu mai ai ce face? Cine te-a trimis?

— Bîta, zise Sandi la fel de tare ca înainte și cu un astfel de glas că reieșea că bîta

simțit pe coș, undeva în grădină se auzi un cîrîit de păsări, apoi un crau scurt și fata, cu cuțitul în mînă, intră în curte și porunci tatălui să vie să taie pasărea. Liniștit și important Moromete îl lăsă pe Sandi la căruță și puse mîna pe cuțit, apoi, întorcînd spațele gîinii care sărea în sus parcă de veselie că nu mai avea cap il salută de jos pe Niculae ridicîndu-și pălăria și nu se tulbură cînd fata îi spuse să lase parascoveniile și să calce de două ori într-un loc că acuși se face lumină și nimic nu e gata. Demult trebuia să fi fost plecați,

cu ea la rechiziție. O să mă prezint, zic, dar nu acuma. Fiul meu și-a dat viața pe front, pentru țară, acuma veniți să-mi luați și căruța din bătătură. Nu credeți că ați depășit marginea?

Între timp trecuse la roțile din urmă; se opintea, trăgeau roata afară că ai fi zis că o să cadă cu căruța cu tot, Moromete fleștecăia cu șomoiogul de-a lungul ei, apoi făcea același lucru cu bucceaua pe dinăuntru și apoi pac, o împingeau să alunece la loc cu căpățîna sub loitră. În aer nici gînd să se lumineze. Undeva într-o grădină îndepăr-

mului și posesiv țirel da goare.

— Da spuse străchin din grătotă lu Capa urcară, spate, l puseser pe cutiu și biciul chidea ieși, Nic punînd bara ră alături

Secerîșul

Fragment din volumul II al romanului „MOROMETII” de MARIN PREDA în curs de apariție

și în izmene, cu cămașa larg destăcută pînă la genunchi, fără curea, așa cum arată țărani în viltoarea lucrului în timpul verii, să poată munci nestingeriți în mișcări. Pînă și pălăria o purta la fel, cu borurile trase în jos de jur-împrejur, să nu păstreze apa ploilor sau praful și pleava ariilor. El puse fără nici o sfială mîna pe umărul lui Moromete și îl mișcă energic.

— Bîtule, zise, scoal.

Moromete se trezi și se uită nedumerit la el.

— Ce e mă, cu tine, Sandi? Ce cauți aici?

— Bîtule, zise băiatul a-

asta e mai mare peste toți și nu se stă de vorbă despre spusele ei: se face cum zice ea și gata.

— Da' ce, zise Moromete în același fel, bîta se boieri și te trimise pe tine în locul ei?

— Bîta se duce cu mama și m-a trimis pe mine în locul ei.

— De ce nu te-ai dus tu cu mă-ta! se miră Moromete.

— Hai bîtule, hai, că acuși se face ziuă și ne prinde soarele în sat, zise Sandi fără să fi auzit ultimele cuvinte ale lui Moromete care între timp se sculase și începuse să-și jupoaie o foaie de jurnal să-și facă o țigară Băiatul Alboaicii se dădu jos în bătătură și o luă spre grajd. Casa era așa de liniștită încît părea pustie, Ilinca încă nu se sculase. Moromete se dădu și el jos și o luă încet spre grădină. Era noapte plină, nici vorbă de apropierea zorilor, stelele nu se răsuciră în felul în care se văd ele cînd începe să se albească de ziuă, să fi fost la unul sau două ceasuri după miezul nopții.

— Mă, asta, Țugurlane, zise Moromete întorcîndu-se din grădină, lasă tu cîii în pace, că nu asta e al mai greu în dimineața cînd pleci la secerere, să pui cîii la căruță. Ia tu mai bine oala aia cu păcură de-acolo din cui și vin cu ea încoace să ungem căruța. Pe urmă mai vedem noi ce mai e de făcut. Sau pe tine nu te cheamă Țugurlan! zise Moromete cu aerul că în acest caz se schimbă socoteala.

— Pe mine mă cheamă, Sandi, bîtule, zise băiatul și el cu aerul că asta înseamnă mare lucru.

În acest timp Ilinca se trezise și ea și cu o căldare neagră în mînă o vărsa de pe pridvor drept în mijlocul bătăturii: Moromete, care fusese cît pe-aci să fie înmuiat de sus pînă jos, nu zise nimic, nici nu se uită.

— Tu ce cauți, mă, aici? se răsti ea la Sandi. Cine te-a trimis? Alboaică sau mama?

— Mama, zise Sandi, dar nu se înțelese care, fiindcă mama era și una și alta.

— Cea mai bună socoteală, Ilinco, e să mi-arunci apa direct în cap, de ce s-o mai prăpădești pe de lături, zise Moromete.

— Păi mișcați-vă mai repede, că acuși pui de mămăligă și parcă vă văz că tot vă moșmondiți, zise Ilinca.

— Auzi, mă, Sandi, cică noi ne moșmondim! Ia vino tu și pune oala colea.

Ilinca îl trezise și pe Niculae, care spusesse de cu seară că vroia să meargă și el, nu să secerere chiar pînă la sfîrșit, ci să dea și el cîteva ceasuri și pe urmă să plece peste loturi, să vadă care era situația și să poată pe urmă să raporteze ce văzuse, la raion. Fumul alburii ieșea ne-

se și aud căruțele oamenilor.

— Demult trebuia să fi secerat, ce zic eu, să-l fi și treriat zise Moromete, dar Ilinca nu gustă răspunsul.

— Vorbim duminică, zise ea luînd pasărea și urcînd vioaie pridvorul.

Aprinse apoi focul, puse de mămăligă, opări găina.

— Niculae, zise Moromete cu intonațiile de autoritate de altădată, vino tu să ungem căruța, că băiatu-asta mi-e frică să nu se boșoroagească p-acilea, mă omoară pe urmă Alboaică, mă pune să-l plătesc ca pe-al bun.

În sfîrșit Sandi se hlizi, înțelegînd și el că bîtu-său glumea. Totuși ținea cu nădejde cu umerii și cu spinarea căruța, în timp ce Moromete trăgea roata pînă la marginea osiei și cu șomoiogul înmuiat în păcură ungea întii bucceaua și apoi fierul albit de

tră se auzi un pîlîit de aripi și un cocoș dădu un semnal lung și insistent. Răspunsul care urmă umplu văzduhul de țipete ca și cînd corul păsărilor ar fi vrut să alunge astfel din aer umbrele nopții.

— Gata, strigă Moromete cu o bruscă spaimă în glas. Mincarea în căruță, bota cu apă. Secerile în cutie, hai Niculae să punem caii.

Dar mai era pînă la cai, nu se neliniști nimeni de glasul lui. Cînd fu gata, Ilinca se apropie și începu să pună mîncarea în cutia destăcută a căruței. Oala stă bine? Să nu se verse. Vezi că se clatină cutia, înțepenește-o cu ceva, că tata știe doar să comande, dar să dreagă o cutie nu vrea. Stai să mai leg încă o dată oala, ține-o bine, Sandi, Vezi că se freacă țigala de străchini, au să se spargă, pune sacu-ăla între ele. Ce e

Se gro nu ieșe coborîră pe undă apo, ajun pățina urmă spre cîn din cinc vorbea. viață ple trina și ținilor p s-ar mai era o s uliții Alb și în fel întoarcă cu toții urcînd d ță se s Alboaică urmă de zadarnic romete ț jos.

PĂMINTULUI MEU

Plecat de mult, din zorii dimineții,
Pe drumul lung ce l-am dorit setos,
Mai am puțin de mers cu trenul vieții,
La halta care vine, mă dau jos.

Au fost și vis și frumuseți de soare.
Am și băut dar și-am fost insetat.
Am și cules lumină viitoare,
Dar și-am rivnit la ce nu mi s-a dat.

Dorit să stau, am fost fîrît-nainte
De fiecare clipă ca-ntr-un joc.
Voind să plec cu dorul meu fierbinte,
Am fost ținut de rădăcini pe loc.

Am colindat dar și-am dorit meleaguri.
Am dat ce-a fost dar și-am voit să-mi dai.
Am salutat prin viață multe steaguri
Dar am iubit doar steagul care-l ail

VIRGIL CARIANOPOL

PATRIEI

Zorile tale
Le-am cules din oglinda unor chipuri
Dăltuite în piatra columnei
Din zborul acvilei
Răstrînt în tăurile munților dacici,
Din scîlpiră de flacără a singelui
Biruinților și biruitoilor,

Ca să le port mai departe lumina
Peste cenușa vetrelor arse
În care zcii își aflară somnul,
Peste muscele și văiuși și codri
La focul păstoreștilor popasuri,
Pe storul riurilor de hotar
Unde strămoșii-au împlîntat cetăți
Și-n mlaștinile unde se-nglodară
Valul tătar și slava otomană.

Zorile tale —
Dună de jar la subsuoara nopții
Și-n lacrima de veacuri prelînsă pe obraz
Au flăcărat, mereu prin timpul scurs
Ca să-și înalțe peste slăvi coroana:
Amiaza ta de August.

VLAICU BIRNA

frecatul lui cu lemnul. Se opintiră apoi amîndoi și roata alunecă pocnînd la locul ei.

— Hai să trecem acum la cealaltă, spuse Moromete cu un glas de parcă l-ar fi invitat la ceva extrem de plăcut. Să trecem s-o ungem și p-ai! Mă Niculae, tu îți minte căruța asta?

— Cum să nu.

— Ei, tot aia e! Ce căruță, a făcut-o săracu Iocan înainte de a muri acum zece ani și mai ține zece ani! N-am schimbat eu la ea o piuliță. Era gata să rămîn fără ea, taman o adusesem nouă de la fierărie și se opriră doi la poartă: nu că să mă prezint

cu țigva asta? Urcă-te tu în pod Sandi și ad-o pe-ai mare, dar mai repede că au și început căruțele să treacă... Pune și ghioarsa asta de secerere, că e bună să strîngă tata cu ea snopi. Rogojina n-o luăm? Dacă vine o ploaie? Pune căpățiul pe cutie.

Moromete și fiul scoaseră caii din grajd și îi înhămară. Nu erau grozavi caii, erau cam mîlțitei și cam de timpuriu băgați în ham, dar erau buni, erau vioi și bine îngrijiți. Unul din ei își ciuli brusc urechile și Moromete îl apucă de nări și îl trase în jos și cîteva clipe capul lung al calului rămase lipit în burta o-

În spa sfîrșit gr luceau m pe a să s întindere mătate di laltă dor groasă. anume nu urmă și s făcea Sa puțin înt tr-ac în jos, turor care de durată gîndul cr lei trude c sursa ei,

primea palme
lui cam sub-
plin de vi-

vreme bună,
gînd printre
niște ceapă
la, tată! Hai,
rușă.
fu închis, se
i Sandi în
jă sub care
atăl în față
cu hăturile
Niculae des-
tare. Căruța
ise la loc și
an picior pe
se urcă și el
ău.

rea pînă la cap a efortului.
Moromete începu deodată să
dea din cap, așa cum faci
cînd cineva spune ceva și îți
pare rău că trebuie să auzi
asemenea cuvinte care nu sînt
cituși de puțin apropiate de
adevăr. Gîndul la Catrina se
vedea că se îndepărtase de
el.

— Ei, ce e? făcu Niculae
intrigat, după o lungă tăcere
pe care nimeni n-o tulbură.

Expresia lui Moromete se
schimbă; se întoarse spre
fiul său cu o înfățișare expli-
cativă:

— De la bogat ia tot, iar
sărăcului nu-i da nimic! zise
el.

— Asta ce mai e? zise bă-
iatul.

— Păi asta e socialismul
vostru! Fiindcă noi ne ducem
acuma să secerăm, zise Mo-
romete, dar nu mai e rodul
muncii noastre al nostru, și
nici să zici că ni-l ia și îl dă
ăluia care n-are. Înțelegi
dumneata?

Niculae tot nu răspunse, se
vedea că el însuși se gîndea
la ceva și că spusele tatălui
nu-l stinghereau, putea să as-
culta și în același timp să le
aibă în minte apropiate pe-ale
lui... Peste cîmpie totul era
nemîșcat și curînd intrară pe
un drum de plan, printre zi-
duri galbene de grîu și după
o vreme opriră. Ajunseră.
Grîul, cu spicul plecat, parcă
fi aștepta. Moromete lăsă caii
pe seama băiatului și începu
să jupoacie iar o foită de jur-
nal. Sandi și Ilinca se dădură
jos din căruță și își schim-
baseră îmbrăcămînta cu
haine proaste. Nimeni nu vor-
bea. Numai caii tulburau li-
niștea cîmpiei stîrînd din
cînd în cînd cu botul în grîul
crud, amestecat cu iarbă, pe
care Niculae îl tăiașe repede
și li-l punea înainte la spa-
tele căruței. Cînd nu stîrăiau,
tăcerea cîmpiei nemărginite
era așa de mare că li se au-
zeau tălcile măcinînd.

— În tot ce spui tu, zise
întru țirziu Niculae, un singur
lucru scapi din vedere.

Moromete nu se grăbi să
întrebe care. Era chiar posi-
bil ca să-i scape lui ceva din
vedere și mai ales un singur

pește tot fără excepție pro-
prietatea, pentru că durerea
și izbăvirea să fie generale.
Sau crezi, continuă el, că la
orașe construim socialismul și
desființăm proprietatea, și la
țară vă lăsăm pe voi de să-
mîntă! ? Nimeni n-are drept a-
supra a nimic, decît asupra
muncii brațelor sau a minții
lui. Iar pămîntul a fost la
nceput liber, ca și omul și tre-
buie să redevie liber.

— Crezi, zise atunci Moro-
mete, că omenirea asta, de-
cînd e ea pe pămînt, n-a știut
cum să trăiască și venirăți
voi s-o învățați? !

— Asta în orice caz! răs-
punse Niculae.

— Adică voi sinteți mai
deștepți decît tot globul?

Știa bine acum cum era cu
rotunzimea planetei, tot se a-
lesese și el cu ceva că îl țin-
nuse pe Niculae la școală,
atît cît îl ținuse. Niculae pufni:

— Și ce te miri așa? Sigur
că sîntem mai deștepți.

— Cu Stalin în cap?... se
miră Moromete și pronunță
numele cum ar fi zis Marin.

Și se enervă brusc și porni
din loc, o luă încolo pe drum-
ul de plan cu o țintă foarte
precisă și se opri la marginea
unui lan de porumb și rămase
cîva timp cu spatele întors.
Cînd reveni, fata îl luă la
rost:

— Hai tată, lasă acumă dis-
cutia, fi zise, pune mîna și
smulge de legături, cit e grîul
jilav; ce aștepți, să se urce
soarele la nimiezi?

— Unde-o fi văzînd fata asta
soare, eu nu înțeleg! răs-
punse Moromete.

Dar se urni și puse mîna
pe seceră. Moromete se uită
lung la fata lui cum făcea
pirtie cu Sandi în zidul des.
Începuseră, fără codeală, se-
cerișul. Niculae legase caii cu
opritorile și le tăia înainte
grîu verde, de pe margine,
amestecat cu iarbă.

— Păzea! exclamă în sffir-
șit Moromete, dar tot fără să
se uite.

Ilinca și Sandi se uitară
înapoi. Într-adevăr la răsărit
norii se dăduseră la o parte
și la marginea orizontului a-
păruse buza roșie a mîslului
solar. Deodată întreaga lume

file de calendar

În acest an, are loc comemorarea unor scriitori, figuri de seamă ale culturii românești: Bogdan Petriceicu Hasdeu, Calistrat Hogaș și Iosif Vulcan. Romăniindu-le amintirea, prezentăm cititorilor revistei „Albina” cîteva din datele esențiale ale vieții și activității lor.

B. P. Hasdeu

(1838 — 1907)

blicațiile pe care le-a condus (Traian, Columna lui Traian, Aghiuță, Satyrul etc.) înfierînd regimul oligarhic, vena- litatea politicianilor, coaliția burghezo- moșierească.

Inspirîndu-se din istoria noastră, Hasdeu dă una din piesele de rezis- tență ale repertoriului național Răzvan și Vidra, care pune în evidență inegal- tatea socială, conflictul dintre popor și boierime. În replicile piesei găsim și influențe populare, folosindu-se ba- lade și cîntece haiducești, alături de zicători și proverbe. Răzvan și Vidra este una din lucrările dramatice im- portante ale literaturii clasice care poartă pecetea unui declarat umanist militant. B. P. Hasdeu a avut constante preocupări istorice: este și autorul mo- nografiei Ion Vodă cel Cumplit. Pe linia ideilor revoluționare ale anului 1848, B. P. Hasdeu a luptat pentru unirea principatelor, pentru împrăștierea țărănilor și secularizarea averilor mănăstirești, pentru egalitate socială și libertate națională. Toate acestea do- vedesc puternicul lui atașament față de popor, sentiment susținut și alimen- tat de cunoașterea istoriei neamului, a limbii populare cu toate frumusețile ei și a literaturii noastre. Studiul acestor domenii l-a făcut cunoscut ge- niul poporului român și posibilitățile lui de a se afirma. B. P. Hasdeu a fost unul din purtătorii acestor însușiri, do- vedind mari calități creatoare și știin- țifice, puse în slujba unor idealuri înaintate.

Personalitate de seamă a literelor românești, B. P. Hasdeu se numără printre cele mai proeminente figuri ale culturii noastre; el stă alături de Dimitrie Cantemir, Eliade Rădulescu, N. Iorga, G. Călinescu.

A acoperit prin scris și preocupări de studiu domenii variate: lingvistică, istorie, folclor, beletristică.

Afirmînd caracterul de armă de luptă al literaturii, B. P. Hasdeu demască, în versurile, nuvelele și piesele sale, poli- ticianismul burghez, monarhia, cu toate abuzurile ei, cosmopolitismul, corupția clerului. Aceeași ofensivă o duce, cu aptitudini înăscute de luptător, în pu-

Calistrat Hogaș

(1847 — 1917)

cicluri Amintiri dintr-o călătorie și În munții Neamțului. Sînt notații din peregrinările sale în munții Neamțului, în locuri pe care, deși le cunoștea atît de bine (fiind născut în Moldova), le descoperea de fiecare dată cu sur- priză. Farmecul acestor descoperiri îl transmite și cititorului, vorbindu-i, în- tr-un stil savuros, de frumusețile pla- turilor moldovene, de măreția peisajului carpatin, de pitorescul oamenilor in- tilniți în cale. Își face loc — în scrisul său — o undă sănătoasă de umor popular, prozatorul intuind cu precizie miraculoasă defectele unor persoane sau ale unor pături sociale.

Multe din aceste pagini le-a publicat în revista ieșeană Viața românească, sub atenta îndrumare și caldă pre- țuire a criticului Garabet Ibrăileanu.

Iosif Vulcan

(1841 — 1907)

schimbîndu-i totodată numele din Emi- novici în Eminescu.

Scriitorul și publicistul Iosif Vulcan a condus, de la 1865 pînă la 1906, aceas- tă revistă, reușind, datorită prestigiului său, să reunească în coloanele ei nume cunoscute ale scrisului românesc: V. Alecsandri, D. Bolintineanu, B. P. Has- deu, Duiliu Zamfirescu, G. Coșbuc, Al. Vlașuță, Al. Papiu Ilarian, Timotei Cipariu, B. Delavrancea. A înființat și alte reviste, cu o tematică axată pe realitățile satești: Gura satului, Seză- toarea.

Activității de presă a lui Iosif Vulcan l s-au adăugat și preocupări literare; a scris versuri, nuvele, romane, piese de teatru. A rămas în cultura romă- nească îndeosebi pentru munca de animator al vieții culturale din Tran- silvania, revista „Familia” fiind tri- buna unor idei înaintate și umanita- riste.

M. V.

P. L.

ne, nimeni
prin curți,
il trecură
mic, unde
pînă la că-
acepură pe
dul ce duce
omete lovea
caili și nu
ția ani de
ere fără Ca-
npul pregă-
să din sat
zice că mai
în dreptul
vadă ieșind
mplu să se
și să uite
întimplase,
rsta speran-
îndcă ulița
stie și nici
lui; se uită
gul ei. Mo-
fruntea în

Desen de Nică PETRE

putea în
l, stielele
rul înce-
scă pe o
ndea ju-
o ce cea-
negură
arăta că
e uite în
ritul cum
ea, stînd
în-
le
tu-
o trudă
numai
ntea ace-
pul și mă-
lă duce-

lucru, și anume, pesemne, cel
mai important?

— Ei, care, zise el în cele
din urmă, curios mai mult de
formă.

— Faptul că pămîntul ăsta
pe care calci nu e al tău, zise
Niculae.

— Dar al cui? ! zise Moro-
mete deodată alarmat.

— Tot ce e proprietate se
desființează, inclusiv pămîntul,
tăie glasul lui Niculae, și pro-
nunțînd aceste cuvinte el se
uită în zare posomorit, ca un
emisar care știe dinainte ce
vaie și plins de femei aduce
el cu sine; dar tot ceea ce țin-
nea de puterea lui era doar să
fie drept, să desființeze adică

se schimbă, peste întinderea
de spice începu să joace o
pulbere care era cînd aurie,
cînd albicioasă, amestecată cu
reflexe albastre și verzi, cînd
strălucitoare de roua pulveri-
zată parcă și în aer, nu nu-
mai peste spice și porumburi,
de mîinile invizibile ale di-
mineții. Soarele ieșea impla-
cabil și triumfător punînd
astfel capăt acestei ore nesig-
ure de pe pămînt cînd nu e
nici noapte, nici zi, și găsîndu-
i pe oameni gata aplecați
la rădăcina spicelor, cele-
brînd, pe lingă un vechi bles-
tem, țîșnirea de foc a razelor
lui.

SPORIREA FERTILITĂȚII LA ANIMALE

În mod curent se vorbește despre un pământ fertil, mai puțin fertil sau nefertil. Se poate vorbi, însă, și de animale fertile, mai puțin fertile, sau infertile.

Dacă atunci când este vorba de pământ, prin fertilitate se înțelege proprietatea acestuia de a produce recolte mari la hectar, în cazul animalelor prin fertilitate se definește însușirea femelelor (vacii, oi, scroafe) de a da naștere la produși vii și sănătoși, capabili, la rindul lor, să devină animale productive. În condiții de creștere normală, vaca trebuie să dea un vițel pe an, scroafa două rinduri de porci, oaia — un miel și iapa — un minz. Obținerea unor astfel de rezultate demonstrează că animalele respective au o fertilitate normală.

Știința și practica zootehnică ne arată cum se pot obține asemenea rezultate.

Pentru a avea în fermă animale cu o fertilitate normală, atenția crescătorului trebuie să se îndrepte, în primul rând, asupra creșterii tineretului animal. Alimentația rațională a tineretului în perioada de alăptare și, în continuare, după înțarcare pînă la vârsta producției, este principala măsură pentru a obține un tineret bine dezvoltat și bun pentru prăsilă.

Dacă este vorba de vițel, pentru a obține o prăsilă bună este necesar ca în perioada de alăptare acestuia să primească 320 litri lapte integral și 600—700 litri de lapte gras, plus amestecuri de uruieli la discreție, din care să nu lipsească făina de ovăz. La vârsta de cinci luni, deci la înțarcare, vițelul trebuie să aibă 150—160 kg greutate.

Recomandarea Consiliului Superior al Agriculturii de a se organiza în fiecare fermă de vaci a cooperativei agricole de producție este binevenită. Aceste loturi trebuie să fie alcătuite

din vițele provenite de la cele mai bune vaci de lapte și să se bucure de o alimentație mai bună, adică mai completă, decât restul tineretului animal care este destinat îngrășării.

Pe lângă o alimentație și îngrijire bună este necesar să ferim de boli atât animalele tinere cât și pe cele adulte. Bolile din perioada de tinere împiedică creșterea normală a animalului, iar bolile animalelor adulte atrag după sine scăderea producțiilor și reducerea fertilității.

O dată ajunse la vârsta adultă, paralel cu asigurarea unei alimentații de mai bună calitate, este necesar să se supravegheze și dirijeze cu atenție și pricepere activitatea de producție a animalului. Astfel, se va observa apariția căldurilor care, de multe ori (mai ales la vaci) pot trece neobservate (în special în perioada de stabulație din timpul iernii). Femelele în călduri se vor da la montă și se vor însămița la timpul potrivit în perioada de călduri. Acest timp este diferit de la o specie la alta. Astfel, vaca se va da la montă sau se va însămița în a doua parte a perioadei

de călduri și cit mai aproape de sfârșitul acestora; scroafa va fi montată în ziua a doua de la apariția primelor semne de călduri și se va repeta montă la 24 ore; oaia se da la montă în ziua în care se descoperă în călduri și se poate repeta după 10—12 ore, iar iapa se va da la montă în ziua în care este descoperită în călduri și se va repeta montă din 48 în 48 de ore cit timp durează căldurile.

Utilizarea rațională a producătorilor masculi este o condiție esențială pentru sporirea fertilității. Se întâmplă uneori că femelele „nu prind” din cauza că sămînța masculului este de calitate inferioară ca urmare a unei folosiri neraționale a acestuia. Din acest punct de vedere trebuie să se știe că pentru un taur se pot repartiza 70—80 vaci pe an, pentru un vier 30—40 scroafe, pentru un berbec 70—80 oi și pentru un armăsar 50—60 iepe. Atragem, în special, atenția crescătorilor de animale că un vier care dacă va executa mai mult de o montă la 2—3 zile se epuizează repede, sămînța lui ajunge să fie de calitate slabă și scroafele montate de

el se întorc într-un procent mare.

Din acest punct de vedere însămițarea artificială este mult mai avantajoasă. Astfel, cu sămînța unui taur se pot însămița 2 000—3 000 vaci pe an, cu cea de la berbec 1 500—2 000 oi, iar cu cea de vier 500—600 scroafe. Ca recorduri cu sămînța unui taur s-au însămițat peste 120 000 de vaci pe an, folosind metoda conservării prin congelare, iar cu sperma de berbec — 18 000 de oi într-un sezon de montă. În felul acesta, însămițarea artificială permite cea mai rațională și completă utilizare a reproducătorilor masculi de mare valoare, contribuind la grăbirea ritmului de îmbunătățire a raselor de animale. În plus, prin intervenția directă a tehnicianului în procesul de reproducție a femelei (însămînțarea corectă, la timp aplicată și cu sămînță de bună calitate) se realizează un procent de fecunditate și natalitate sporit, deci o fertilitate bună.

O perioadă critică în desfășurarea reproducției la animale și care influențează în bine sau în rău fertilitatea

este considerată fătarea și perioada de după ea. De modul în care se desfășoară aceasta depinde în mare măsură fertilitatea animalelor. Dacă fătarea are loc în grajduri neigienice (murdare, neaerisite, întunecoase) pot să se producă o serie de infecții. Asemenea îmbolnăviri și infecții se pot produce și în perioada de după fătare, dacă nu se respectă regulile de igienă. Aceste infecții duc la îmbolnăvirea uterului și femela „nu prinde” multă vreme după fătare, ceea ce face ca intervalul între două fătări să fie foarte mare.

Supravegherea cu grijă a fătărilor și mai ales a măsurilor de igienă evită infecțiile, femela se refacă rapid și este fecundată ușor.

Aplicarea și respectarea recomandărilor arătate mai sus contribuie la obținerea unui tineret animal apt pentru prăsilă, la desfășurarea normală a funcției de reproducție și realizarea unei fertilități normale la animale.

Dr. V. OȚEL
Institutul de cercetări zootehnice

Conducte flexibile

La Institutul de cercetări pentru îmbunătățiri funciare și pedologice din București s-au realizat, pentru prima dată în România, conducte flexibile din polietilenă, necesare irigației terenurilor cu pante mici. Tot aici au fost concepute și realizate, pentru prima dată în lume, conducte flexibile din țesătură de relon cauciucată, rezistentă la presiune pentru irigarea terenurilor cu pante mari. Asigurarea continuității conductelor flexibile se face după un procedeu original, prin folosirea unor perechi de inele metalice de construcție simplă. Sistemul de irigație prin conducte flexibile este de patru ori mai rentabil decât sistemele clasice de udare cu canale provizorii din pământ și rigole. El a fost omologat și introdus în practica proiectării irigațiilor în regiunile Dobrogea și Galați.

Apă neobisnuită

Cercetători din cadrul laboratoarelor Institutului de chimie-fizică al Academiei de Științe a U.R.S.S., au reușit să obțină o apă neobisnuită, care nu îngheață nici la minus 100 de grade Celsius. (Se știe că apa obisnuită îngheață la zero grade Celsius). Această descoperire deschide noi și importante perspective pentru știință și tehnică. Apa, de pildă, apa respectivă

va putea fi folosită în mod ideal în radiatoarele automobilelor, ea neînghețând nici chiar în timpul celor mai năpraznice geruri.

AMIRAL—o nouă chitară

La Filarmonica de stat din Tîrgu Mureș s-a prezentat la „examen” un

firmă de reputație internațională, ca „Rose, Moris et. Com.” din Londra au solicitat un număr însemnat de chitare românești, printre care și chitara „Amiral”. Numai în 1966, constructorii din Reghin au exportat 11 000 de instrumente muzicale în Anglia, Elveția, Grecia, R. F. a Germaniei, Izrael, Olanda, S. U. A., Turcia. În

lelor. Ei sînt instalați în pavilioanele urșilor albi, girafelor și reptilelor. Roboții din pavilioanele maimuțelor și cailor „Prejevalski” vorbesc în patru limbi — cehă, rusă, engleză și germană.

În curînd, la grădina zoologică vor mai fi instalați încă doi roboți.

Case din sulf

În Franța se desfășoară lucrări interesante în vederea folosirii sulfului ca material de construcție. Sulful fierbinte este amestecat cu fibre de sticlă și răcit. Astfel se obține un material strălucitor, rezistent, care nu permite pătrunderea umezelii și a frigului. Din acest material se pot construi pereți pentru clădiri care se sudează între ei tot pe bază de sulf.

Îmbrăcăminte caldușă

O firmă britanică din Tomorden (Lancashire) a propus o țesătură în care să se încorporeze un fir de nailon impregnat cu carbon silicon, care are proprietatea să degaje căldură atunci cînd i se aplică o tensiune electrică. În acest scop, este suficientă o pilă electrică de 6—12 V. În prezent se efectuează o serie de studii pentru a se încerca realizarea unor haine care vor permite purtătorului lor să înfrunte cele mai joase temperaturi, fiind protejați doar de o singură pilă electrică situată în buzunar.

* NOUȚĂȚI *

ȘTIINȚIFICE ȘI TEHNICE

candidat neobisnuit: noua chitară românească „Amiral”, realizată de secția de instrumente muzicale a Complexului pentru industrializarea lemnului din Reghin. După ce constructorii i-au verificat calitățile tehnice (contecționată din molid de rezonanță, prevăzută cu bare vibratoare, ornată cu celuloid negru, cu gît lamelat, butoni de sidet etc.) muzicienii i-au verificat posibilitățile și performanțele acustice. În acest an,

cursul acestui an, ei vor fi prezenți și la două concursuri internaționale: unul de luthere la Poznań (Polonia) și altul de chitare la Liège în Belgia.

Funcționari roboți

La Grădina zoologică din Praga funcționează de trei ani o serie de roboți care dau informații vizitatorilor despre viața și originea anima-

INTOXICAȚIA CU CIUPERCI

Prin conținutul lor bogat în vitamine, hidrați de carbon, fermenți precum și datorită gustului lor plăcut și valorii calorice ridicate, ciupercele sînt un aliment valoros. Din păcate însă, consumarea acestora este legată de riscul intoxicației care, adesea, poate avea urmări grave pentru consumatori.

Una dintre cele mai otrăvitoare ciuperce — ucigașul nr. 1 cum i se mai spune — este buretele viperei sau ciuperca albă.

Semnele intoxicației sînt diferite în funcție de ciupercele care au provocat otrăvirea. În cazul intoxicației cu buretele viperei, semnele clinice ale bolii apar la 10—18 ore de la consum. La început, bolnavul varsă neîncetat, apoi apare o diaree de neoprit, care deshidratează pe bolnav. Colicele abdominale și senzația arzătoare chinuie și istovesc pe cel intoxicat.

Din aceeași familie cu buretele viperei sînt: buretele de lămîie ce li seamănă mult, muscarita sau buretele șerpesc și altele.

Semnele de otrăvire cu aceste ciuperce apar după 1—2 ore de la consum și constau din lăcrimarea accentuată, salivare abundență, respirație grea, crampe abdominale violente, scaune dese și apoase, slăbiciune. La toate acestea se adaugă: halucinații, delir, accese de furie urmate de un somn profund etc.

Primul ajutor în orice fel de intoxicație cu ciuperce constă în provocarea vărsăturilor dacă acestea nu s-au produs de la sine. De asemenea este bine să se dea bolnavului cărbune animal, care are proprietatea de a absorbi gazele. Se va încerca curățirea intestinului cu o doză corespunzătoare de sare amară sau o clismă abundență.

Cum intoxicațiile cu ciuperce pot avea urmări foarte grave este necesar ca bolnavul să fie transportat cât mai repede la spitalul cel mai apropiat pentru tratament medicamentos individualizat.

Pentru prevenirea intoxicațiilor este bine să se consume numai ciuperce culese de persoane cu experiență în deosebirea ciuperceilor comestibile de cele otrăvitoare; sau să se consume ciuperce cultivate anume în acest scop.

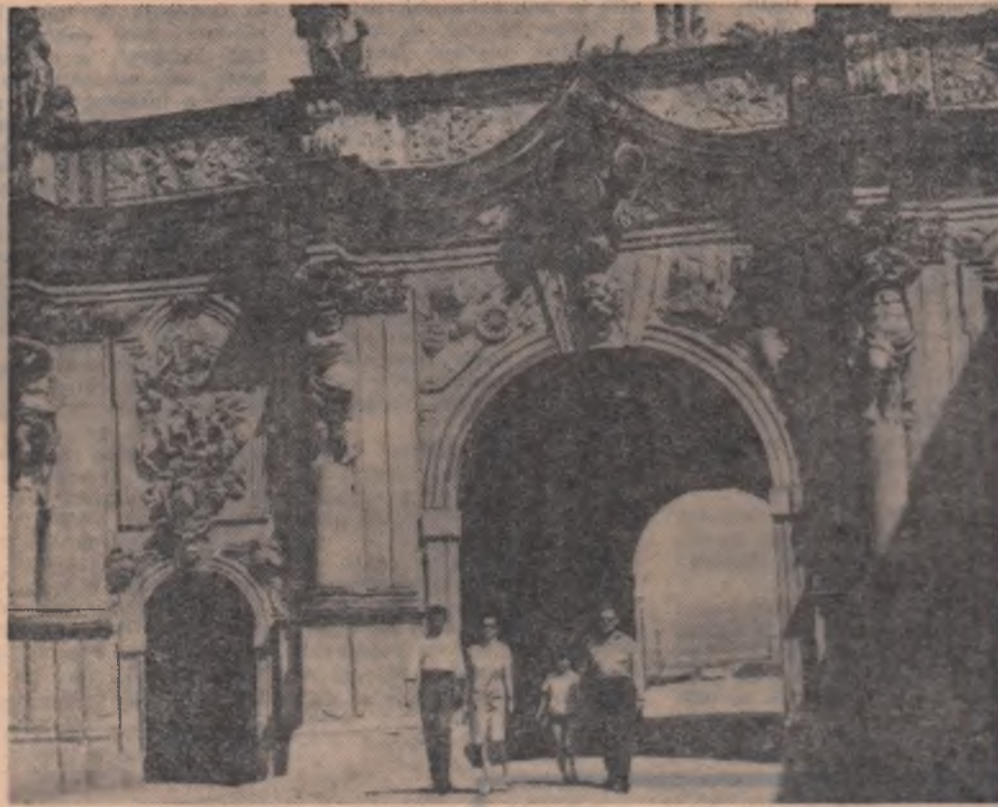
Dr. NICOLAE OSTIN
medic I.F. — Rechin

Copil minune

Sînt cunoscute cazurile lui Liszt, Chopin și Yehudi Menuhin care au dat concerte încă înainte de a fi implinit vârsta de 11 ani.

De asemenea, literatura de specialitate amintește cazul unui copil german, Christian Heinrich Heincken, care a trăit în secolul al XVIII-lea și care, în scurta lui viață de numai 4 ani și 4 luni, a uimit pe contemporanii săi. La 3 ani, acest copil-minune citea singur povești, a învățat limba franceză, geografia și peste 1000 de citate latinești.

Iată însă că toate aceste recorduri sînt doborîte acum de un copil coreean, Kim Ung-Yong, care, la vârsta de numai 2 ani a scris o carte intitulată „Întrebă stelele”. El a învățat să scrie și să citească cînd avea doar 7 luni. Kim Ung-Yong a început să meargă la 5 luni, iar la 6 luni fugea și vorbea. Acum, el are 3 ani și vorbește în afară de limba maternă încă trei limbi: engleza, germana și chineza. La doi ani și jumătate a început să meargă la școală împreună cu copiii de 13 ani, uimindu-și profesorii, în special pe cei de matematică.

Poarta cetății din Alba Iulia.

Foto: T. IOANEȘ

(Din „Eulenspiegel“)

INIMĂ DE LUT...

Confruntarea cu veacurile ne face, întotdeauna, să trăim clipe emoționante. La numai 25 kilometri de orașul Satu-Mare, în dreptul satului Livada mi-a fost dat să trăiesc, recent, o asemenea clipă. În căușul palmei mi-am strîns o inimă de lut, a cărei bătaie s-a oprit cu 2000 de ani în urmă. La picioarele mele se adînceau încăperile în care, cu multe veacuri în urmă, meșteșugarii geto-daci, stăpîni ai locului și ai pămîntului, coceau oale de lut.

Cuptoarele sînt prelungi, cu gurile înguste, cu vetre așa fel gîndite, încît să-i dea vasului căldură tocmai atît cît să-i înobileze materia, dar să-i păstreze culoarea.

Aici, la Mediașul Aurit, nu departe de apa Someșului, se afla în urmă cu 2000 de ani o adevărată industrie de olărit. Cuptoarele așezate la distanță de 10—15 metri, cu lungimi variînd între 5—8 metri, au dimensiuni diferite, cerute, probabil, de forma vaselor, de destinația lor, de structura materiei lor. Din pulberea anilor, din îmbrășurarea muntelui cu vîile din jur, s-a născut cîmpia mănoasă, care le-a acoperit ca o mamă grijulie, păstrîndu-le în cămările ei secrete ca să ni le dăruiască nouă peste milenii.

În jur, pînă departe, nenumărate cioburi de vase. Rotunjimi abia simțite, toate fără capăt, fragmente rupe din buza vasului. Culoarea cenușie, creștăturile fine, m-au făcut să-mi amintesc de mențiunea lui H. Daicoviciu din valoroasa sa lucrare „Dacii” care consemnează aceste vase de ceramică cenușie lucrate la roata olarului ca aparținînd veacurilor imediat premergătoare erei noastre.

Fragmentele dovedesc că forma vaselor era foarte variată, de la cele amintind grațioasa linie a cupei, pînă la vasele mari, grele, ce păstrau cerealele, uleiul, ori vinul. Pe toate, același desen vălurit creat cu o unealtă de metal cu virfurile ascuțite. Cîntărindu-le îndelung, încercînd să tîlmăcesc sensul desenului, s-a înfîșurat să ridic privirea și să zăresc creștele munților Oașului. Am înțeles atunci semnificația acestui desen, ce revenea ca un leitmotiv, pe toate vasele lucrate aici: era o horă a înălțimilor, o expresie a setei de perfecțiune, de frumusețe, a meșteșugarilor daci. Cu atît mai important este acest desen, cu cît l-am înfîșurat și în alte locuri la săpăturile arheologice din sudul Dobrogei, la Istria, la Drubeta.

TANIA LOVINESCĂ

DIN ISTORIA PUNCTUAȚIEI

Cel dintîi sistem de punctuație folosit pentru deosebirea frazelor între ele și a părților esențiale ale frazei îl găsim pe la începutul secolului II î.e.n. la Aristofan din Bizanț. Însă întrebuintarea punctelor, pentru deosebirea cuvintelor unul de altul apare din timpuri foarte vechi. Într-o inscripție găsită la Atena și care datează de la 450 î.e.n., cuvintele sînt despărțite din cite trei puncte așezate vertical. Uneori punctele, trei și chiar patru, sînt așezate în formă de triunghi, patrat, cerc, romb etc. iar în alte inscripții punctele sînt un S, alte ori cu un circumflex sau un v aplecat în diferite chipuri.

În multe manuscrise anterioare secolului al VIII-lea, observăm un început de combinare a punctului cu virgula, care a dat naștere mai tîrziu semnului cunoscut azi sub denumirea de punct și virgulă.

Din secolul al VIII-lea, punctuația devine mai obișnuită, nefiind însă stabilite reguli precise. O clarificare mai temeinică o aduce, în secolul al XVI-lea Etienne Dolet, tipograf din Lyon care publică în anul 1540 un mic tratat de punctuație.

Începînd din secolul al XVIII-lea, punctuația ajunge aproape uniformă în limbile neolatine (română, franceză, italiană etc.) și în cele germanice, iar din secolul al XIX-lea, sistemul punctuației a căpătat un caracter categoric, adoptat de toate gramaticile pentru textele scrise în orice limbă.

EPIGRAMĂ

Deoarece stuparul Alexandru Birjoveanu nu s-a îngrijit de cele 57 familii de albine de la C.A.P. Bahna-Roman, s-au distrus 43 de stupi.

Birjoveanu la stupine
Doarme cu seninătate
Fiindcă roiul de albine
Fără trîntor nu se poate.

Aproape zilnic, se prezintă la sediul Centralei Administrației de Stat Loto Pronosport, fericiții cîștigători la LOZ ÎN PLIC, pentru a și ridica autoturismele.

De la începutul anului, au fost atribuite la Loz în plic, peste 200 autoturisme de diferite mărci și capacități.

Oricînd puteți obține un autoturism, un premiu în bani sau obiecte jucînd la Loz în plic.

Rețineți! Premiile cîștigate, se eliberează imediat la prezentarea lozului cîștigător.

TERCHEA BECHEA

spectatori care — lipsiți de educație — ronțăie pe întuneric semințe și scuipă cojile pe jos. Ei deranjează pe cei din jur, dar în primul rînd supără personalul de serviciu, care trebuie să vină în urma lor cu mătușorul cel mare. Nimic nu este însă mai supărător decît „spectatorul“ (numai astfel nu poate fi numit) ale cărui trei cărări duc de la bufetul cu băuturi spirtoase direct la cinema. Așa a apărut Constantin Bechea la cinematograful comunal. Seta lui de alcool se bătea „cap în cap“ cu setea de cultură a spectatorilor.

— Luați bilete, vă rugăm!
Lui Bechea, privirea tulbură i s-a tulburat și mai mult.
— Ce să iau?
— Bilet! Ca tot omul...
— Eu, bilet? s-a infuriat clientul circumii. Mie nu-mi trebuie bilet. Eu sint Bechea! La o parte. Hic!

L-a îmbrîncit pe operatorul Constantin Ciofu și a intrat în sală. Acolo erau mulți spectatori. Avea cu cine să facă tărăboi. Uitînd că nu se mai

află în fața paharului cu care își băuse mințile, ci în fața ecranului, într-un lăcaș de cultură, el a început să le adreseze tuturor, de-a valma, cuvinte jignitoare. În timp ce rula filmul, a început să tragă la țintă, cu proiectilele de... salivă, pe veșmintele celor ce aveau ghinionul să se afle în fața lui. Ca să nu se ia la harță cu beșivul, oamenii se ridicau rînd pe rînd și se mutau cît mai departe. Și poate că i-ar mai fi răbdat bătăria-niile, dacă nu dezlănțuia o ploaie de vorbe spurcate la adresa profesoarei Aurica Cojocar, producînd indignarea publicului.

Din pricina acestor ieșiri huliganice, drumul început de Terchea-Bechea din poarta circumii a dus — trecînd prin sala cinematografului — în sala tribunalului, pe banca acuzaților. În fața acestei bănci nu se află o masă, la care să mai consumi băuturi alcoolice. Aici nu-ți mai face ospătarul socoteala sticlelor golite și a costului lor, ci trebuie să dai

tu socoteala de toate faptele pe care le-ai săvîrșit — în fața instanței, a opiniei publice, care nu iartă. De aceea lupul a încercat să-și arunce o blană de miel în spinare, sperînd că va putea da drept mehaiț urletul său sălbatic. El și-a găsit chiar doi martori gata să jure pentru orice și, mai ales, că nu Constantin Bechea s-a purtat ca un huligan în sala cinematografului comunal, ci... Constantin Ursache. Acesta, însă, dimpreună cu ceilalți martori — Aurica și Vasile Cojocar, Constantin Ciofu (operatorul) — a restabilit în fața instanței adevărul.

Văzînd că minciuna, ca și beția, nu duce departe, Bechea, prin avocatul său, a schimbat macazul, dorînd să impresioneze instanța prin faptul că se trage dintr-o familie cu mulți copii, că are un nivel cultural scăzut și, deci, i s-ar cuveni... circumstanțe atenuante. Dar ce circumstanțe atenuante se pot acorda unuia care își face de rîs familia — mai numeroasă sau

mai puțin numeroasă? Și ce fel de circumstanțe atenuante poate atrage după sine nivelul cultural scăzut? Ca oricare dintre cetățeni, Constantin Bechea dispune, în zilele noastre, de toate posibilitățile pentru a-și ridica mereu nivelul cultural. De ce nu a reușit? Simplu: pentru că bagajul cultural nu crește pe măsură ce sporește numărul sticlelor golite.

Scandalagiu și huligan cunoscut prin partea locului, Constantin Bechea trebuia reeducat, deprins cu regulile bunei conviețuirii între oameni, ale păstrării liniștii publice, cu respectul datorat semenilor. În acest scop, instanța l-a trimis la... cursurile închisorii corecționale, cu durata de 1 an și 6 luni. În acest răstimp el nu va mai strica cheful spectatorilor la cinematograful comunal.

Să sperăm că nici după aceea.

RADU ATANASIU

— Ia dă fuga Văsălie și întoarce oile celea rătăcite!
— Gata, bunicule, am fugit!

Desen de AL. CIENCIU

Puneți-vă hîrtie albastră la geamuri

Din vremuri străvechi comunei îi spune Riu de Mori, pentru că riul cristalîn care trece prin mijlocul comunei servea la punerea în funcțiune a unor roți de mori.

Recent, întreprinderea comercială raională Hațeg s-a gîndit să-i dea o nouă utilizare. La bufetul din comună am trăit următoarea scenă:

— Vă rog o apă minerală că mor de sete!

— Apă minerală?! se miră gestionara Zorița Kendea de parcă aș fi cerut nuci de cocos. Nu ne-a venit de mult. Luați mai bine un pahar din apa rîului. E proaspătă și rece

— Atunci, un suc...

— N-avem. V-am spus, apa rîului este...

— M-am lămurit. Dar de mîncare?

— Mititei...

— Perfect, pune patru mici.

— Păi, nu avem mici. Am avut.

— Și s-au terminat?

— Nu, s-au stricat. Căldură mare! Și prăjiturile ni s-au stricat. Dacă nu ne trimite gheață...

— Ce se poate servi la bufetul acesta?

— Să vă dau niște covrigi, o conservă și o șliboviță.

Căldură mare, dom'le! Și bufetul e nou și mare și frumos dar nu-și face planul din cauza proastei aprovizionări. Recomandăm celor de la I.C.R. să-și pună hîrtie albastră la geamuri. Că uite ce s-a întîmplat: i-a bătut soarele, au făcut insolamție și au încurcat-o cu aprovizionarea

A. C.

— Ce-ți veni, Ioane, să mergem la cămin?
— Am auzit că pentru balul de astă seară au adus și ceva bere...

Desen de T. PALL

ecourile satirei

În nr. 1014 al revistei noastre a apărut la rubrica „Zimbiți, vă rog, dacă puteți“ o fotografie din comuna Negru Vodă, care înfățișă un drum ce părea a fi mai curînd un teren arat. Comitetul executiv al sfatului popular comunal ne informează că în prezent, luîndu-se o serie de măsuri gospodărești, strada a fost redată circulației.

De unde se desprinde și concluzia că, în urma toaletei corespunzătoare, a devenit mai fotografică.

În legătură cu nota corespondentului nostru M. Albu, privind defectuoasa programare a filmelor, notă intitulată „Un cartof, doi cartofi... șase cartofi“, apărută în nr. 1018, secția cinematografică Salonta a I.C.R.S. Crișana ne răspunde că: „sesizarea e justă și s-au luat măsurile corespunzătoare pentru a nu se mai repeta asemenea cazuri pe viitor“.

Cartofii își vor relua și în comuna Cefa locul lor binecunoscut. Prea se instalaseră pe ecran!

De la Sfatul popular al raionului Arad am primit o adresă semnată de tovarășul vicepreședinte Ioan Deleanu:

„Referitor la caricatura apărută în revista „Albina“ nr. 1020 din 13 iulie, privind repararea drumurilor de acces spre magazinele bazelor de recepție din comunele Șemlac, Pecica și Nădlac, vă facem cunoscut că au fost luate măsuri ca să se repare aceste drumuri. În acest scop am deplasat la fața locului utilajele necesare și s-a executat reprofilarea drumurilor la bazele din comuna Șemlac și Pecica, iar în comuna Nădlac, avînd în vedere că în anul 1966 s-a executat tot de către secția noastră un drum de acces pietruit, s-a stabilit cu sfatul popular comunal ca acest drum să se întrețină cu material pietros din stocul nostru, existent în gara Nădlac. Comitetul executiv al Sfatului popular al raionului Arad, prin secțiunea de drumuri, a dispus comitetelor executive ale sfaturilor populare din comunele Pecica, Șemlac și Nădlac, prin adresa nr. 210 din 24.VII.1967 ca în continuare să întrețină drumurile în cauză cu materiale locale, asigurînd astfel transportul în condiții bune al produselor agricole la bazele de recepție. Secția drumuri vă mulțumește pentru sesizarea trimisă“.

Ne bucură că secțiunea drumuri merge pe un drum bun.

Așteptăm răspuns și de la I.C.H.V. Buzău în legătură cu critica privitoare la calitatea semînțelor. Dar se pare că a încolțit nepăsarea.

REGRETE... ETERNE!

Pe-în vast ogor
Muncit cu spor
Și cu dichis
(Cum este... scris!)
Un fir
De pir
Scăpat (mă mir
Prin ce mister!)
De-al morții fier,
Privea mahmur
Jur-impregur
Vorbînd, mă rog,
În... monolog:
— E drept că vîz
Niște ovăz
Și-un lan de griu
În sus, spre riu,
Și floarea soa-
Relui incoa',
Ba chiar auz
Prin cucuruz
Un foșnet clar:
Că la heclar
Va da (mai știi?)
Peste cinci mii!
Nu-i rău
(Zic zău!)
Dar am motiv
Să reflectez
(Și să oțtez!)
...Retrospectiv:
Ce pir creștea
Pe vremea mea!

STELIAN FILIP

Abecedarul omeniei

„Cine nu are bătrîni să-i cumpere“ spune o strămoșească zicală în semn de prețuire pentru vîrsta tîmplelor nînse.

Frații Bozga nu au nevoie să cumpere. Il au pe bătrînul lor tată — Grigore, în vîrstă de 82 de ani, ce trăiește în comuna Groșii de sub Munte, raionul Lăpuș. Dar feciorii au uitat și de zicală și de tatăl lor. Nu toți au uitat. Gavril — membru al C.A.P. — și-a adus amînte de tatăl său și l-a dat afară din casă, improvizîndu-i un adăpost în tindă.

Ceilalți copii n-au mai dat nici un semn de viață. Gheorghie e miner la Cavnic, iar Dumitru e învățător (intellectual tătui!) Fiecare și-a văzut de viața lui, uitînd cine i-a dat-o.

Dacă nu știi ce este sentimentul de recunoștință, să fie obligați să-l învețe. Abecedarul omeniei începe cu dragoste pentru părinți. Le dori... — lui Gavril, lui Gheorghie și lui Dumitru — să ajungă și ei la venerabila vîrstă de 82 de ani. Dar să nu apeleze la adăpostul din tindă.